

předvolání s pohrůžkou, že nález trestní vyneseno bude z moci úřadu na základě pohotového materiálu, jest-li se předvolaný zase bezdůvodně nedostaví (§ 259 cit. zák.).

Proti trestnímu nálezu úřadu berního, jakož i proti výměře dodatečné daně lze si stěžovati k finančnímu úřadu zemskému; úřad tento rozhoduje v čtyřčlenném senátu, v němž zasedati musí aspoň dva úředníci soudcovští. Proti rozhodnutí finančního úřadu zemského může strana podati rekurs k správnímu dvoru soudnímu. Výkon trestu odloží se až do konečného rozhodnutí cestou správní; berní úřad má však právo žádati za zjištění obnosu, jímž poplatník potrestán býti má (§ 260 cit. zák.).

Jde-li o pouhé opomenutí zaviněné nedbalostí poplatníka samého (a nikoli o zatajení daně ve smyslu § 243 cit. zák.), má úřad berní právo uložit hned pokutu až do 20 zl. a nezaváděti nijakého předchozího řízení (srov. §§ 258 a 244 posl. odst. cit. zák.).

IV. Trestnost deliktů svrchu naznačených pomíjí včasnou nápravou vad se strany poplatníka vykonanou (§ 245 cit. zák.) a promlčením (§ 251 cit. zák.); o podmínkách a lhůtách promlčení trestů berních srov. vůbec §§ 251—255 zák. ze dne 25. října 1896 č. 220 ř. z.

K vylíčeným tuto ustanovením nového zákona pojí se prováděcí předpisy, v nichž podrobněji rozvádí se a blíže určují některé podmínky, lhůty a modifikace trestů berních; i budiž poukázáno zejména k vykon. předpisu ze dne 25. května 1897 č. 124 ř. z., dále vykon. předpis ze dne 1. února 1897 č. 35 ř. z., vykon. předpis ze dne 4. května 1897 č. 108 ř. z. a konečně vykon. předpis ze dne 31. července 1897 č. 171 ř. z.

K tomu pojí se též čl. »Podniky veřejně účtující, jich zdanění« a čl. »Povinnost berní«.

Tresty celní.

I. Těchto trestů užívá se všeobecně, jestliže se zboží nebo předměty přes celní čáru bez zaplacení celních poplatků dovážejí nebo vyvážejí nebo pokouší-li se je dovéztí nebo vyvéztí, buď při bezprostředním přenášení zboží přes hranice země nebo podáním nepravé deklarace zboží. Pro užívání celních trestů platí důchodkový trestní zákon ze dne 11. července 1835. Důchodkové přestupky jsou jednání neb opomenutí, jimiž se přestupují zákony a předpisy vydané k vybírání nepřímých dávek a k nim čítají se i zákazy, jimiž jest zapovězen dovoz, vývoz nebo průvoz určitých předmětů (§ 1 a 2 důch. z.). Vzhledem na kvalifikaci a důležitost následků rozdělují se důchodkové přestupky na podloudnictví, na těžké a jednoduché důchodkové přestupky. Podloudnictví samo člení se v patero druhů a to:

1. podloudnictví dokonané,
2. pokus podloudnictví,
3. nesprávné ohlášení zboží,
4. černé roty; podloudnictví povážlivé (viz čl. »Podloudnictví« a »Roty černé«).

II. Co se týče celnictví, považuje se za těžký přestupek důchodkový: Opomene-li kdo doložití průkazu, že nevycelené průkazné zboží bylo k tomu úřadu, na něž bylo poukázáno, dodáno, neb vysvětlení rozdílů mezi obsahem zboží a boletou a stavem jeho, hledě k způsobu a druhu nebo množství nebo počtu a vlastnosti balíkův a nádob; přestupek nočního zákazu v pohraničním okrese; přestupky proti dopravě

a uschovávání zboží clem povinného v pohraničním okrese; opomenutý výkaz odebrání, původu nebo vyclení za přitěžujících okolností; všechny ostatní důchodkové přestupky, jež nejsou označeny jako podloudnictví nebo těžké přestupky důchodkové, jsou jednoduchými důchodkovými přestupky. Ustanovením důchodkového zákona podléhá každý bez rozdílu osobních poměrů a také cizinci budtež podle tohoto zákona posuzování (§ 31 a 32 důch. z. tr.).

III. Druhy trestů povolené na přestupky důchodkové jsou peněžní pokuty, propadnutí zboží neb jiných předmětův a vězení. Nejmenší výměra majetkové pokuty proti těmž pachateli přestupku jest, byl-li vynesen rozsudek, při podloudnictví a těžkém přestupku důchodkovém 5 zl. a při jednoduchých důchodkových přestupcích 2 zlaté; největší výměra majetkové pokuty rozsudkem stanovené činí 10.000 zlatých. Výměre trestu mají býti za základ položeny dávkové poplatky, jež skutečně zkrácení doznaly (poplatek celní a poplatek potravní daně) anebo nebezpečí skrácení vydány byly, rovněž i přírážky (poplatky licenční, obecní přírážky), nikoli však vedlejší poplatky (listovné, vážné, pečetné, skladištní nájemné, poplatek za psaní atd.). Pokutové poplatky budtež vybírány v bankovní valutě (§ 36 a 54 důch. zák. trest.). (Nejvyšší důchodkový soud usnesením ze dne 7. listopadu 1895 č. 256 nejvyš. soudu důch. ve srozumění s ministerstvem financí prohlásil, že ve smyslu § 44 a 46 důch. zák. tr. výměre peněžních pokut, které zákon určuje jistou poměrnou částkou nebo násobkou celního poplatku, za základ položití jest celní poplatek ve zlatě nebo stříbře s nádavkem toho času existujícím.) (Co se týče trestů za podloudnictví viz čl. Podloudnictví.).

IV. Ohlášení zboží pokládá se za nesprávné, když předmět, který měl být udán, docela se zamlčí nebo udá se, který tu není, nebo když druh a způsob pojmenováním se označí, podle kterého následkem celní sazby jiná výměra dávky vypadne, než podle skutečné jakosti nebo když předmět, jenž podléhá dávce nebo zákazu, zůstal by zproštěn zapravení té dávky nebo užití zákazu nebo když množství zboží nebo nádoby není udáno (§ 15 provád. nař. k celnímu tarifu). Při předmětech, které se ohlašují nezabalené nebo podle kusů, jest trestným každý rozdíl; trestno jest též, je-li udané množství menší nebo větší nežli jak ohlášeno bylo a rozdíl činí deset ze sta; musí-li množství v každém balíku a každé nádobě zvláště udáno býti, budiž vyšetřen rozdíl každého balíku a každé nádoby; obsahuje-li balík nebo nádoba dvě nebo více druhů zboží, budiž vyšetřen rozdíl množství též při každém druhu zboží zvláště, pokud neběží o hrubou váhu celého balíku nebo nádoby; trestným jest i každý rozdíl v udání počtu balíků nebo nádob.

V. Před započítáním řádného řízení trestního může ten, kdo byl zadržen pro důchodkový přestupek a k zodpovědnosti pohnán, žádati u zmocněného k tomu úřadu, aby bylo upuštěno od výkonu řádného řízení, jestliže před počítáním řádného řízení při podloudnictví pateronásobný a při těžkém přestupku důchodkovém čtyřnásobný obnos poplatku, podle něhož pokutu jest vyměřiti, při podloudnictví nezákonným dovozem absolutně zakázaných předmětů nebo se zbožím, při němž jest užití pokuty podle jeho ceny, jednoduchou cenu, při podloudnictví nezákonným vývozem předmětů, které podrobeny jsou zákazu vývozu, polovici ceny složí nebo tím způsobem zajistí, aby za měsíc byla odvedena a všeho dalšího hájení

se zřekne; aby se povolilo žádané upuštění od řádného řízení, k tomu jsou zmocněny, nepřevyšuje-li obnos pokuty 10 zl., hlavní celní úřady a jim na roveň postavené důchodkové úřady (některým hlavním celním úřadům jsou poskytnuta větší oprávnění); jiné úřady důchodkové, nepřesahuje-li obnos pokuty 2 zl., úředníci zřízení mimo sídlo okresního úřadu k vyšetřování důchodkových přestupků, nepřekročuje-li pokuta 25 zl.; finanční okresní úřady, nepřesahuje-li obnos pokuty 200 zl.; ve všech ostatních případech zemský finanční úřad (§ 511 a 540 důch. zák. trest.). Nepovolí se upustiti od stihání, jde-li o důchodkový přestupek, na který ustanovuje zákon trest vězení nebo o značně přitěžující okolnosti nebo jsou-li takové okolnosti na snadě, z nichž lze souditi, že důchodkový přestupek nebyl úplně odhalen nebo je-li s jiným již spáchaným příbuzný (§ 545 důch. zák. trest.).

Tresty disciplinární viz Řízení disciplinární.

Tresty disciplinární železničních zřízenců.

Přímý dohled k železničním úředníkům i sluhům vykonávají ředitelství drah. Jestli jejich povinností, aby hleděla, by veškerí úředníci i sluhové přesně se řídili svými instrukcemi, své povinnosti věrně plnili a náležitě dbali zákonných předpisů vydaných za účelem bezpečnosti a pořádku dopravy. Ředitelství odpovídají za plnění této povinnosti, majíce právo, aby ukládala úředníkům i sluhům, již porušují své povinnosti, podle příslušných služebních předpisů a instrukcí pořádkové a disciplinární tresty.

I. Druhy disciplinárních trestů.

Generální inspekce má zákonné právo, aby ukládala všem úředníkům i sluhům zřízeným u státních a soukromých drah (vyjímaje ředitele a členy ředitelstev) podle míry služebních přečinů za vinu jim kladených a to úředníkům a sluhům soukromých drah tresty pořádkové, úředníkům a sluhům státních drah tresty pořádkové i disciplinární.

1. Pořádkovými tresty jsou:

- a) Napomenutí, t. j. prosté připomenutí služebních povinností;
- b) pokárání, t. j. důrazná výtka pro vyskytnuvší se služební přečin, poukazujíc na zákonné následky opětovaného porušení povinností.

2. Disciplinárními tresty jsou:

- a) důtky, které vždy spojití jest s pohrozením přísnějšími tresty disciplinárními v případě opakování;
- b) peněžní pokuty až do výše služného nebo mzdy na měsíc;
- c) sesazení (suspense) se služby po dobu zahájeného disciplinárního neb u soudu trestního konaného vyšetřování a posléze
- d) propuštění ze služby. Na tento trest lze nalézt, ukázalo-li by se z vyšetřování, že vinník podle svých vědomostí nebo své duševní povahy nebo na základě často osvědčeného nedostatku žádoucí bedlivosti a náležité pozornosti k službě dopravní nehodí se buďto naprosto anebo k jistému oboru jejímu. Zřízenec dráhy bývá propuštěn ze služby buďsi na určitou dobu nebo na vždy a to buď vůbec nebo, co se týče zvláštního oboru zaměstnání. Vyloučí-li se dočasně, naznačtež se i podmínky, kterým musí dotyčný zřízenec dostáti pro případ, že by měl býti znovu ustanoven. Tresty jest vyměřovati podle přitěžujících a polehčujících okolností, se zřetelem na stupeň a druh služebního přečinu, na eventuelní opakování jeho, na větší nebo menší nebezpečí jím přivoděné nebo na velikost způsobené skutečné škody.